

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนแก่งโนนคำประชาสรรค์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี ซึ่งการศึกษาครั้งนี้ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research: PAR) ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย
2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเพิ่มเติม
3. ขั้นตอนดำเนินการวิจัย
4. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้รูปแบบของการวิจัยเชิงปฏิบัติการเป็นการทำงานระหว่างผู้วิจัยกับผู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนแก่งโนนคำประชาสรรค์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี ซึ่งมีกลุ่มเป้าหมายและวิธีการได้มา ดังนี้

1. ลักษณะของกลุ่มเป้าหมายในการวิจัย แบ่งเป็น

- 1.1 กลุ่มผู้ร่วมวิจัย จำนวน 14 คน ประกอบด้วย

- 1.1.1 ผู้วิจัย คือ ครูสายผู้สอนโรงเรียนแก่งโนนคำประชาสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี ปีการศึกษา 2555 ที่สนใจทำวิจัยเรื่องการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนแก่งโนนคำประชาสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี จำนวน 1 คน

1.1.2 ผู้ร่วมวิจัย คือ กลุ่มครูสายผู้สอน โรงเรียนแก้งไทรคำประชา
 สรรค์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวงอุดรธานี จำนวน 13 คน

2. วิธีการได้มาซึ่งผู้ร่วมวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับดังนี้

2.1 ผู้วิจัยดำเนินการประชุม กับคณะครูในโรงเรียนแก้งไทรคำประชา
 สรรค์เพื่อชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและเหตุผลที่ผู้วิจัยจะดำเนินการวิจัยเพื่อ
 พัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนแก้งไทรคำประชา สรรค์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษาชุมพวงอุดรธานี

2.2 ผู้วิจัยสร้างความตระหนักให้ครูเห็นถึงความสำคัญของการพัฒนา
 แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนแก้งไทรคำประชา สรรค์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษาชุมพวงอุดรธานี

2.3 ผู้วิจัยชี้แจงให้เห็นถึงประโยชน์ที่ครูจะได้รับหลังจากมีการดำเนินการ
 สิ้นสุดลง

2.4 ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามการสมัครเข้าร่วมพัฒนาพัฒนาแหล่งเรียนรู้
 ในโรงเรียนแก้งไทรคำประชา สรรค์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
 ชุมพวงอุดรธานี

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเพิ่มเติม

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเพิ่มเติม จำนวน 99 คน ประกอบด้วย

1.1 กลุ่มตัวแทนนักเรียนโรงเรียนแก้งไทรคำประชา สรรค์สังกัดสำนักงานเขต
 พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวงอุดรธานี ปีการศึกษา 2555 ผู้วิจัยดำเนินการโดยการสุ่มอย่างง่าย
 จากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการ
 พัฒนาแหล่งเรียนรู้ จำนวน 85 คน

1.2 กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่นๆ ของโรงเรียนแก้งไทรคำประชา สรรค์สังกัด
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวงอุดรธานี ผู้วิจัยดำเนินการโดยการเลือกแบบ
 จำเพาะเจาะจงจากคณะกรรมการสถานศึกษา ฝ่ายบริหารของโรงเรียน จำนวน 8 คน

1.3 กลุ่มผู้นิเทศ คือ กลุ่มครูสายผู้สอนโรงเรียนแก้งไทรคำประชา สรรค์
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวงอุดรธานี ปีการศึกษา 2555 จำนวน
 5 คนที่มีความรู้และความเข้าใจในพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ได้แก่ นายสมถิน โทจันทร์
 ผู้อำนวยการโรงเรียนแก้งไทรคำประชา สรรค์ นายชิตวร วังวงศ์ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ

นายบรรณวัฒน์ เชี่ยวชาญวิชย์ หัวหน้าฝ่ายบุคคล นางปรีชนีย์ วังวงศ์ หัวหน้าฝ่ายงบประมาณ และนางสาวเจนจิรา อุปัญญาผู้วิจัย

1.4 วิทยากร คือ ผู้ที่ให้ความรู้เกี่ยวกับการอบรมเชิงปฏิบัติการ “แนวทางการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน” จำนวน 1 คนคือ นายสุรศักดิ์ ใจคง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มุกดาหาร

2. วิธีการได้มาซึ่งกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเพิ่มเติม

2.1 กลุ่มตัวแทนนักเรียน ผู้วิจัยดำเนินการโดยการสุ่มอย่างง่ายจากนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการพัฒนาบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ จำนวน 85 คน

2.2 กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่นๆ ของโรงเรียนแก้งไทรโนนคำประชาสรรค์ผู้วิจัยดำเนินการโดยการเลือกแบบจำเพาะเจาะจงจากคณะกรรมการสถานศึกษา ฝ่ายบริหารของโรงเรียน จำนวน 8 คน

2.3 กลุ่มผู้นิเทศผู้วิจัยดำเนินการโดยการเลือกแบบจำเพาะเจาะจงเลือกผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าฝ่ายบริหารงานในโรงเรียนแก้งไทรโนนคำประชาสรรค์ปีการศึกษา 2555 จำนวน 5 ท่าน

2.4 วิทยากร ผู้วิจัยดำเนินการโดยขอความอนุเคราะห์ศึกษานิเทศก์ ซึ่งเป็นบุคลากรจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มุกดาหาร ที่มีความเชี่ยวชาญในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้

การกำหนดกลุ่มผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูล ผู้วิจัยกำหนดครูผู้สอนที่มีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้และกำหนดครูที่สมัครใจเข้าร่วมพัฒนาแหล่งเรียนรู้เป็นกลุ่มผู้ร่วมวิจัยรวมทั้งกลุ่มตัวแทนนักเรียน และกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียของโรงเรียนแก้งไทรโนนคำประชาสรรค์เป็นผู้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมอีกด้วย ซึ่งผู้ร่วมวิจัยมีบทบาทในการวางแผนพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน ในด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ร่วมกัน ดำเนินการพัฒนาตามแผนที่วางไว้ ร่วมกันเก็บข้อมูลร่วมกันสะท้อนผลการทำงาน ร่วมกันนิเทศให้ความช่วยเหลือแก่ครูที่เข้ารับการพัฒนาตนเองในระหว่างการลงมือพัฒนาในระหว่างการลงมือปฏิบัติการตลอดระยะเวลาของการดำเนินการในครั้งนี้

ขั้นตอนดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้รูปแบบของการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research : PAR) ในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนแก้งโนนคำ ประชาสรรค์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีประกอบด้วย 4 ขั้นตอนคือ คือ ขั้นการวางแผน(Planning)ขั้นการปฏิบัติการ(Action) ขั้นการสังเกตการณ์ (Observation) และขั้นการสะท้อนกลับ (Reflection)ซึ่งมีรายละเอียดในการดำเนินการดังต่อไปนี้ คือ

ขั้นที่ 1 ขั้นการวางแผน(Planning)

กลุ่มผู้ร่วมวิจัยดำเนินการดังต่อไปนี้

ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนแก้งโนนคำประชาสรรค์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.กำหนดระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย ดำเนินการวิจัยในระหว่างเดือนมิถุนายน 2555 ถึงเดือนพฤศจิกายน 2555 รวมระยะเวลา 6 เดือน และกลุ่มเป้าหมายในการวิจัย ได้แก่ คณะครู จำนวน 14คน

2.ศึกษาวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนแก้งโนนคำประชาสรรค์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี

3.สัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน การสัมภาษณ์ครูที่รับผิดชอบแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนแก้งโนนคำประชาสรรค์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี โดยใช้การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ซึ่งมีเนื้อหากล่าวถึงสภาพและปัญหาการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน ตลอดจนแนวทางในการพัฒนาการใช้แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน

4.การสังเกตพฤติกรรมการใช้บริการแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนแก้งโนนคำประชาสรรค์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี

5. ประชุมกลุ่มเป้าหมาย เพื่อชี้แจงทำความเข้าใจกับผู้ร่วมวิจัยถึงบทบาทหน้าที่ของกลุ่มผู้ร่วมวิจัยในการทำงานร่วมกันตามแนวทางและกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ โดยร่วมกันปรึกษาหารือและร่วมกันกำหนดแผนและหาแนวทางในการพัฒนาซึ่งในการดำเนินการ

วิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดแผนการดำเนินการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ดังตาราง 2

ตาราง 2 แผนการดำเนินการพัฒนาแหล่งเรียนรู้

กิจกรรม	ระยะเวลา	เครื่องมือ	สถานที่	ผู้รับผิดชอบ
1. จัดอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน” ให้กับกลุ่มเป้าหมายในการวิจัย	สิงหาคม 2555	- เอกสาร ประกอบการ ฝึกอบรม - แบบบันทึก การสังเกต	ห้องประชุม	วิทยากร นายสุรศักดิ์ ใจคง /กลุ่มผู้ร่วมวิจัย
2. ประชุมกลุ่มเป้าหมายในการวิจัยหลังจากการดำเนินการฝึกอบรมเพื่อสรุปผลการอบรมและหาแนวทางการพัฒนา	สิงหาคม 2555	- แบบ สัมภาษณ์ - แบบบันทึก การประชุม	ห้องประชุม	กลุ่มผู้ร่วมวิจัย/ กลุ่มเป้าหมาย ในการวิจัย
3. กลุ่มเป้าหมายการวิจัยลงมือปฏิบัติการตามสภาพจริง แล้วส่งให้ผู้ร่วมวิจัยตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมแล้วดำเนินการปรับปรุงแก้ไข	กันยายน- พฤศจิกายน 2555	- แบบฝึก ปฏิบัติจริง - การฝึกปฏิบัติ จริง - แบบบันทึก การสังเกต	ห้องประชุม	กลุ่มผู้ร่วมวิจัย/ กลุ่มเป้าหมาย ในการวิจัย

ตาราง 2 (ต่อ)

กิจกรรม	ระยะเวลา	เครื่องมือ	สถานที่	ผู้รับผิดชอบ
4. ให้คำปรึกษา ติดตามผลการพัฒนา ของครูที่เข้าร่วม โครงการ พร้อมกับ สะท้อนผลการ ปฏิบัติงานเพื่อปรับปรุง แก้ไข	กันยายน - พฤศจิกายน 2555	- การสัมภาษณ์ - แบบบันทึก กิจกรรม	โรงเรียน แก้งไทร ประชาสรรค์	กลุ่มผู้ร่วม วิจัย/ กลุ่มเป้าหมาย ในการวิจัย
5. ประชุม กลุ่มเป้าหมายในการ วิจัยหลังจากการ ดำเนินการพัฒนา พัฒนาแหล่งเรียนรู้ ครบวงจร PAOR เพื่อ สรุปผลและสะท้อนผล จากการดำเนินการ พัฒนาพัฒนาแหล่ง เรียนรู้	พฤศจิกายน 2555	-แบบบันทึกการ ประชุม - แบบทดสอบ - การสัมภาษณ์	ห้องประชุม	

ขั้นที่ 2 ขั้นการปฏิบัติการ(Action)

กลุ่มผู้ร่วมวิจัยดำเนินการ ดังนี้

ร่วมกันวางแผนเพื่อพัฒนา โดยการประชุมสัมมนาเพื่อวางแผนแก้ไข
ปัญหา และวางระบบติดตามผลการดำเนินงาน ในโรงเรียนแก้งไทรประชาสรรค์สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี โดยใช้วิธีดำเนินการดังนี้

1. ผู้บริหารคณะครูและผู้วิจัยปฏิบัติตามแผนที่วางไว้โดยเข้าร่วม
กิจกรรมตามโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนในวันที่
1 สิงหาคม 2555 ณ ห้องประชุมโรงเรียนแก้งไทรประชาสรรค์ได้จัดให้มีการอบรมการ

พัฒนาบุคลากรในโรงเรียนจำนวน13คนเป็นการให้ความรู้ในส่วนที่ต้องการพัฒนาการอบรมเชิงปฏิบัติการการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ติดต่อประสานกับวิทยากรที่จะมาให้ความรู้จำนวน1คนซึ่งได้รับการอนุเคราะห์มาให้ความรู้แก่บุคลากรในโรงเรียนจากนายสุรศักดิ์ ใจคง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหารเป็นการอบรมเพื่อเพิ่มศักยภาพสมรรถภาพให้กับบุคลากรในโรงเรียนแล้วนำผลการพัฒนาที่ได้รับไปใช้กับนักเรียนทุกชั้นเรียนและงานอื่นๆที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนทุกๆด้านไปพร้อมๆกันตลอดจนพัฒนากิจกรรมการดำเนินการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนทั้งหมดและมีการติดตามผลการดำเนินงานตามระบบที่กำหนดไว้

2. ประชุมวางแผนปฏิบัติการพัฒนา จัดให้มีการประชุมคณะครูที่รับผิดชอบการดำเนินงานการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนเป็นการวางแผนปฏิบัติการพัฒนาสัปดาห์ละ 1 ครั้งหลังจากที่ได้ดำเนินการในข้อที่ 1 แล้วเพื่อร่วมกันดำเนินงานในเรื่องต่อไปนี้

2.1 กำหนดกระบวนการต่างๆ ที่จะนำมาใช้ในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน โดยกำหนดกิจกรรมหรือโครงการให้สอดคล้องกับงาน มีการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่รับผิดชอบกิจกรรมหรือโครงการต่างๆ เพื่อนำมาดำเนินการต่อไป ในการกำหนดกิจกรรมหรือโครงการต่างๆ เหล่านี้ต้องระบุว่าเป็นงานที่สนับสนุนการดำเนินการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนด้านใด คาดหวังให้เกิดผลลัพธ์อะไรบ้าง ใครเป็นผู้รับผิดชอบ มีวิธีการดำเนินการอย่างไร ใช้ระยะเวลาทำกิจกรรมนานเท่าไร มีการวัดและประเมินผลอย่างไร

2.2 ผู้รับผิดชอบโครงการที่กำหนดไว้ ร่วมกันจัดทำรายละเอียดของโครงการ เช่น ชื่อโครงการหรือกิจกรรม วัตถุประสงค์ของโครงการ ขั้นตอนดำเนินการ ผู้รับผิดชอบโครงการ ทรัพยากรที่ต้องการ การติดตามและประเมินผล มีการจัดทำกำหนดการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน

3. ผู้เข้าร่วมประชุมร่วมกันวางระบบติดตามผลการพัฒนาคุณภาพการดำเนินงานการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนได้แก่กำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงานการพัฒนากำหนดรูปแบบการติดตามผลกำหนดบทบาทผู้ที่เกี่ยวข้องกำหนดระยะเวลาในการติดตามผลการดำเนินงานตามมติของที่ประชุม

4. เสนอโครงการต่อผู้บริหารโรงเรียนเพื่อขออนุมัติดำเนินการและ

ออกคำสั่งแต่งตั้งเจ้าหน้าที่รับผิดชอบกิจกรรมต่างๆ

5. หลังจากดำเนินการในขั้นตอนต่างๆที่กล่าวมาแล้วผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้เข้าเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของการดำเนินงานตามขั้นตอนต่างๆและแก้ไขปรับปรุงในส่วนที่บกพร่องให้มีความถูกต้องสมบูรณ์

6. ผู้วิจัยขอหนังสือจากสำนักงานโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครเพื่อเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแนวทางพัฒนาแหล่งเรียนรู้สำหรับงานวิจัยครั้งนี้ ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดผู้เชี่ยวชาญแนวทางพัฒนาจำนวน 5 คนและได้รับความอนุเคราะห์ตรวจสอบความถูกต้องตามรายชื่อต่อไปนี้

6.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร ตำแหน่ง ประธานกรรมการบริหารหลักสูตร ครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

6.2 รองศาสตราจารย์ ดร.สายันต์ บุญใบ ตำแหน่ง กรรมการบริหารหลักสูตร ครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

6.3 นางวิหาญ พละพร ตำแหน่ง คีษานินเทศก์ ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร

6.4 นายสมถัน ไทจันทร์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ ชำนาญการพิเศษ โรงเรียนแก้งไทรประชาสรรค์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร

6.5 นายอำนาจ แผงสาคร ตำแหน่ง ผู้อำนวยการพิเศษ โรงเรียนบ้านดงมอนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร

7. แก้ไขข้อบกพร่องในส่วนต่างๆตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญให้มีความถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้นและนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ให้ความเห็นชอบอีกครั้งหนึ่ง

8. แนวทางในการพัฒนาในการวิจัยครั้งนี้คือการดำเนินงานตามโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนผู้วิจัยพร้อมคณะจึงได้ดำเนินการติดต่อประสานงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาในครั้งนี้เป็นการล่วงหน้าเช่นติดต่อขอยืมวัสดุที่ใช้ในการอบรมติดต่อประสานงานกับวิทยากรที่จะมาให้ความรู้ติดต่อประสานงานเกี่ยวกับอาหารและเครื่องดื่มติดต่อประสานงานเกี่ยวกับอาคารสถานที่ เป็นต้น

ขั้นที่ 3 ขั้นการสังเกตการณ์ (Observation)

กลุ่มผู้ร่วมวิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการดำเนินงานการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ตามแผนที่วางไว้ นิเทศ ติดตาม เพื่อให้คำปรึกษาให้ข้อเสนอแนะและประเมินผลการดำเนินการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ โดยใช้แบบประเมินผลการดำเนินงานเพื่อให้ได้ข้อมูลแบบสอบถามความพึงพอใจจากผู้ใช้บริการแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนและการสัมภาษณ์ผู้ร่วมวิจัยเพื่อให้ข้อมูล

2. รวบรวมข้อมูลและจัดเก็บข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์จากการดำเนินการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ตามแผนที่วางไว้มาจัดให้เป็นระบบเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ และนำข้อมูลที่ได้ไปสะท้อนผลการทำงานในขั้นสะท้อนผล

ขั้นที่ 4 ขั้นการสะท้อนกลับ (Reflection)

กลุ่มผู้ร่วมวิจัยดำเนินการดังนี้

4.1 นำข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลในขั้นการสังเกตการณ์มาทำความเข้าใจร่วมกัน โดยนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาจุดเด่นจุดด้อยของการทำงานสภาพปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นระหว่างการปฏิบัติงาน โดยกลุ่มผู้ร่วมวิจัยร่วมกันวิพากษ์ถึงผลการปฏิบัติตามแผนการที่ได้กำหนดไว้

4.2 กลุ่มผู้ร่วมวิจัยร่วมกันหาข้อสรุปแนวทางการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นปรับปรุงจุดด้อยที่เกิดขึ้นและเสริมส่วนที่เป็นจุดเด่นของการปฏิบัติงานเพื่อให้การพัฒนากระบวนการวิจัยในชั้นเรียนเกิดประสิทธิภาพ และประสบความสำเร็จตามแผนที่วางไว้

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ได้แก่

1. แบบสัมภาษณ์มีโครงสร้าง (Structured Interview)

การสร้างแบบสัมภาษณ์สภาพและปัญหาการใช้แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1.1 ศึกษารูปแบบการสร้างแบบสัมภาษณ์จากหนังสือการวิจัยเบื้องต้นของบุญชมศรีสะอาด(2545 : 90-100) ตลอดจนการนำไปใช้เก็บข้อมูลเพื่อนำไปใช้ได้อย่างถูกต้อง

1.2 กำหนดขอบข่ายและสร้างแบบสัมภาษณ์ให้ครอบคลุมข้อมูล
สิ่งที่ต้องการ

1.3 นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วเสนอคณะกรรมการที่
ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ

1.4 ปรับปรุงแบบสัมภาษณ์ตามคำแนะนำของคณะกรรมการที่
ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้วนำแบบสัมภาษณ์ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ
ซึ่งมีผู้เชี่ยวชาญดังรายชื่อต่อไปนี้

1.4.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร ตำแหน่ง ประธาน
กรรมการบริหารหลักสูตร ครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

1.4.2 รองศาสตราจารย์ ดร.สายันต์ บุญใบ ตำแหน่ง
กรรมการบริหารหลักสูตร ครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

1.4.3 นางวิหาญ พละพรตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ ชำนาญการ
พิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร

1.4.4 นายสมถิน โทจันทร์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ ชำนาญการ
พิเศษ โรงเรียนแก้งไทรประชาสรรค์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
มุกดาหาร

1.4.5 นายอำนาจ แผงสาคร ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ ชำนาญการ
พิเศษ โรงเรียนบ้านดงมอน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร

1.5 นำแบบสัมภาษณ์มาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ
แล้วนำไปให้คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง

1.6 จัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวม
ข้อมูล

2. แบบสอบถามความคิดเห็นในการดำเนินการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ
การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนการสร้างแบบประเมินผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

2.1 ศึกษารูปแบบการสร้างแบบประเมินผลจากหนังสือการวิจัย
เบื้องต้นของบุญชม ศรีสะอาด (2545 : 90-100)

2.2 กำหนดขอบข่ายของแบบประเมินผลและแบบประเมินผลให้ครอบคลุมเนื้อหาของสิ่งที่ต้องการ

2.3 นำแบบประเมินผลที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบแก้ไขแล้วนำมาปรับปรุงเสร็จแล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพ

2.4 นำแบบประเมินผลที่ผ่านการตรวจสอบแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะแล้วนำเสนอให้คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง

2.5 จัดพิมพ์เครื่องมือฉบับสมบูรณ์เพื่อไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

3. แบบประเมินผลการดำเนินงานการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนการสร้างแบบประเมินผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

3.1 ศึกษารูปแบบการสร้างแบบประเมินผลจากหนังสือการวิจัยเบื้องต้นของบุญชมศรีสะอาด(2545 : 90-100)

3.2 กำหนดขอบข่ายของแบบประเมินผลและแบบประเมินผลให้ครอบคลุมเนื้อหาของสิ่งที่ต้องการ

3.3 นำแบบประเมินผลที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบแก้ไขแล้วนำมาปรับปรุงเสร็จแล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพ

3.4 นำแบบประเมินผลที่ผ่านการตรวจสอบแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะแล้วนำเสนอให้คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง

3.5 จัดพิมพ์เครื่องมือฉบับสมบูรณ์เพื่อไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

4. แบบสอบถามการใช้บริการแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนการสร้างแบบสอบถามผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

4.1 ศึกษารูปแบบการสร้างแบบสอบถามจากหนังสือการวิจัยเบื้องต้นของบุญชมศรีสะอาด (2545 : 90-100)

4.2 กำหนดขอบข่ายของแบบสอบถามและสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหาของสิ่งที่ต้องการ

4.3 นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้คณะกรรมการที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ตรวจสอบแก้ไขแล้วนำมาปรับปรุงเสร็จแล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
คุณภาพ

4.4 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญมา
ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะแล้วนำเสนอให้คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
ตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง

4.5 จัดพิมพ์เครื่องมือฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยมีวิธีการเก็บรวบรวมดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นการวางแผน (Planning)

1. การศึกษาวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานพัฒนา
แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนเอกสารที่จะศึกษาวิเคราะห์ได้แก่

1.1 แผนปฏิบัติการโรงเรียนปีพ.ศ. 2555

2. การสัมภาษณ์โดยการสัมภาษณ์บุคคลดังต่อไปนี้

2.1 ผู้บริหารโรงเรียนแก้งหนองน้ำประชาสรรค์

2.2 ครูที่รับผิดชอบแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน

2.3 นักเรียนโรงเรียนแก้งหนองน้ำประชาสรรค์

3. การประชุมครูโรงเรียนแก้งหนองน้ำประชาสรรค์โดยกำหนดหัวข้อของการ
ประชุมดังนี้

3.1 การชี้แจงเหตุผลของการวิจัย

3.2 การวิพากษ์วิจารณ์อภิปรายเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหา
ของการดำเนินงานพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนแก้งหนองน้ำประชาสรรค์

3.3 การเสนอแนวทางปฏิบัติการสำหรับการพัฒนาแหล่งเรียนรู้
ในโรงเรียนแก้งหนองน้ำประชาสรรค์

ขั้นที่ 2 ขั้นการปฏิบัติการ (Action)

การสัมภาษณ์เกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนตัวอย่าง
โดยสัมภาษณ์

- 1.ผู้บริหารโรงเรียน
- 2.ครูผู้รับผิดชอบแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน

ขั้นที่ 3 ขั้นการสังเกตการณ์ (Observation)

1. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ตามโครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน
ในระหว่างเดือนกันยายน – พฤศจิกายน 2555รวม 3 เดือนซึ่งครูที่รับผิดชอบแหล่งเรียนรู้
จะดำเนินงานการพัฒนาแหล่งเรียนรู้และจัดกิจกรรมเพื่อให้ครูนักเรียนและผู้สนใจมาใช้
บริการแหล่งเรียนรู้
2. การสอบถามความคิดเห็นของผู้ใช้บริการแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน
โดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจในการเข้าใช้บริการแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนแก่นัก
ประชาสรรค์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
3. การนิเทศภายใน ติดตามผลการดำเนินงาน ให้คำปรึกษาให้ข้อเสนอแนะ
ในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน

ขั้นที่ 4 ขั้นสะท้อนกลับ (Reflection)

1. ผลที่ได้จากการอบรม
2. ผลของการดำเนินงานพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนโดยใช้แบบ
ประเมินผลและแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยประเมินผลและสอบถามผลที่เกิดขึ้นดังนี้
 - 2.1 การปรับเปลี่ยนพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนแก่นักประชา
สรค์ ทั้งสภาพแวดล้อมจำนวนทรัพยากรคณะกรรมการดำเนินงาน
 - 2.2 จำนวนผู้เข้าใช้บริการแหล่งเรียนรู้
 - 2.3 ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการแหล่งเรียนรู้

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ ได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากส่วนต่างๆ
ดังนี้

1. ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์
โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา
2. ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนผู้วิจัยได้ทำการ
วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

3. ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการแนวทางพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์โดยใช้สถิติพื้นฐานคือค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายข้อรายด้านและโดยภาพรวมและนำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียงซึ่งผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายตามเกณฑ์ของบุญชมศรีสะอาด (2545 : 103)ซึ่งแบ่งเป็นช่วงดังนี้

- 4.51 – 5.00 หมายความว่ามึ่ระดับความคิดเห็นในระดับ “มากที่สุด”
- 3.51 – 4.50 หมายความว่ามึ่ระดับความคิดเห็นในระดับ “มาก”
- 2.51 – 3.50 หมายความว่ามึ่ระดับความคิดเห็นในระดับ “ปานกลาง”
- 1.51 – 2.50 หมายความว่ามึ่ระดับความคิดเห็นในระดับ “น้อย”
- 1.00 – 1.50 หมายความว่ามึ่ระดับความคิดเห็นในระดับ “น้อยที่สุด”

4. ข้อมูลที่ได้จากคณะกรรมการประเมินผลการดำเนินงานพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์โดยใช้สถิติพื้นฐานคือค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายข้อรายด้านและโดยภาพรวมและนำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียงซึ่งผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายตามเกณฑ์ของบุญชมศรีสะอาด(2545 : 103)ซึ่งแบ่งเป็นช่วงดังนี้

- 4.51 – 5.00 หมายความว่ามึ่ผลการประเมินอยู่ในระดับ “มากที่สุด”
- 3.51 – 4.50 หมายความว่ามึ่ผลการประเมินอยู่ในระดับ “มาก”
- 2.51 – 3.50 หมายความว่ามึ่ผลการประเมินอยู่ในระดับ “ปานกลาง”
- 1.51 – 2.50 หมายความว่ามึ่ผลการประเมินอยู่ในระดับ “น้อย”
- 1.00 – 1.50 หมายความว่ามึ่ผลการประเมินอยู่ในระดับ “น้อยที่สุด”

5. ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามความพึงพอใจในการใช้บริการแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์โดยใช้สถิติพื้นฐานคือค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายข้อรายด้านและโดยภาพรวมและนำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียงซึ่งผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายตามเกณฑ์ของบุญชมศรีสะอาด(2545 : 103)ซึ่งแบ่งเป็นช่วงดังนี้

- 4.51 – 5.00 หมายความว่ามึ่ความพึงพอใจในระดับ “มากที่สุด”
- 3.51 – 4.50 หมายความว่ามึ่ความพึงพอใจในระดับ “มาก”
- 2.51 – 3.50 หมายความว่ามึ่ความพึงพอใจในระดับ “ปานกลาง”

1.51 – 2.50 หมายความว่ามีความพึงพอใจในระดับ “น้อย”

1.00 – 1.50 หมายความว่ามีความพึงพอใจในระดับ “น้อยที่สุด”

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติพื้นฐาน คือ สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่(Frequency)ร้อยละ (percentage)ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี